

Innovasjon i kommunal sektor

Kommuneøkonomikonferansen

Fylkesmannen i Nordland 11. juni 2014

Trude Andresen Områdedirektør KS Forskning, innovasjon og digitalisering

KS' visjon

*En selvstendig
og nyskapende
kommunesektor*

Hvorfor drive innovasjon?

- ✓ Fordi kommunene må – brennende plattform
- ✓ Fordi det er samfunnsøkonomisk lønnsomt

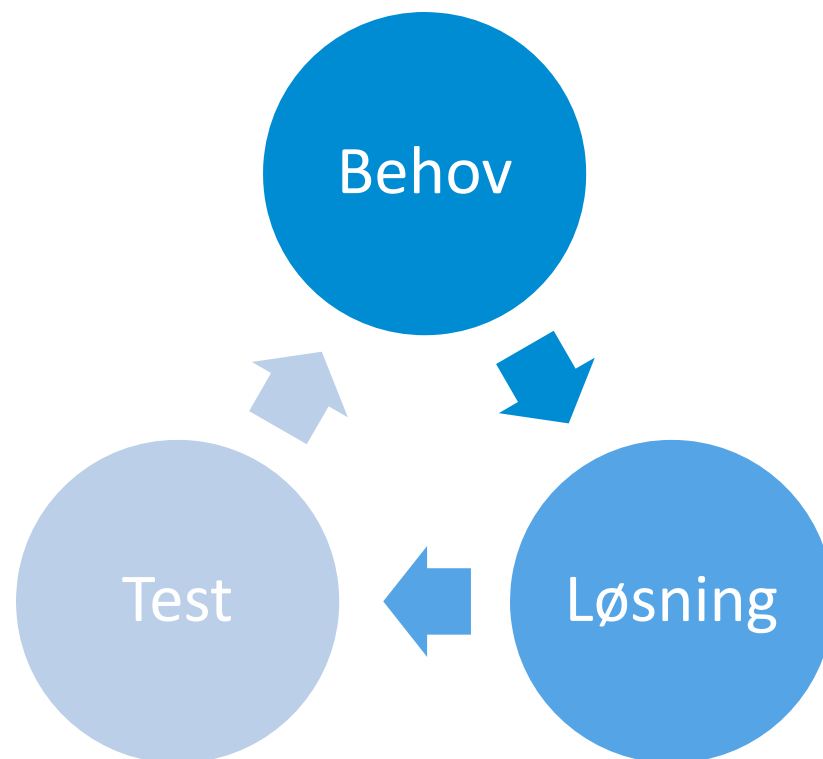
Hva er innovasjon egentlig?

- ✓ Nytt
- ✓ Nyttig
- ✓ Nyttiggjort

Innovasjon - en ny, og samtidig så god løsning, at folk vil ta den i bruk. Den skaper merverdi

INNOVASJONSHJULET – i mange runder

Gjør feilene tidlig – og dermed suksess senere

Ordførerens hjørne

Lene Conradi er ordfører i Asker. Hver måned vil hun ha sitt eget hjørne her i Askeravisen, hvor hun vil reflektere litt rundt noe av det som skjer i kommunen vår. Slik vil vi også bli bedre kjent med ordføreren vår.

Innovasjon = verdiskapning = nye muligheter

Innovasjon har vært et populært honnørord i flere år, men hva betyr det egentlig? Handler det bare om teknologi? Og hva er en innovativ kommune? Kommunens sentralforbund har en visjon om en nyskapende munesektor. Utgangspunktet er at innovasjoner ikke er ideer, men gjennomførte tiltak som faktisk er forskjellig i form av ny produkt eller nye tjenester eller nye samarbeid.

i en utfordrende fremtid der vi vet at det for eksempel blir færre yrkesaktive per pensjonist, og tøffere å rekruttere de varme hodene, kloke hodene og bankende hjertene kommunen tren-

av tjenester til barn og unge» resulterte i at vi for tre år siden åpnet Asker kommune sin nye Barne- og familieenhet. Som mor til et funksjonshemmet barn selv, kiente iea mea godt iaien i be-

pen barn og unge, og i forhold til andre kommunale tjenester. I vinter har vi inngått samarbeid med Norsk Designråd om utvikling av et nytt boligkontor i Asker kommune, også dette basert på «én dør inn»-prinsippet. Her er målet igjen at brukerne av tjenesten skal møte en samkjørt organisasjon med bedre koordinering og tverrfaglig samarbeid.

Til slutt vil jeg nevne åpningen av energianlegget på Yggeset i forrige uke. Her går vi foran med

«Innovasjon må være en del av hverdagen, og vi skal hele tiden lete etter bedre løsninger, metoder og rutiner. Den nye innovasjonsplanen skal gjøre oss mer bevisst på hvordan vi tenker og jobber, og hvilke mål vi setter oss.»

Gode ledere er drivere for innovasjon

- Har evne til å se hvor det er behov for å skape noe nytt
- Har risikovilje og mot til å bevege seg i ukjent terreng
- Etterspør nye løsninger og bringer forskjellige folk og miljøer sammen
- Skaper trygge og rause rammer for innovasjon og setter nyskaping i system
- Tillater at det gjøres feil – og lærer av feilene
- Har metodebevissthet om innovasjonsprosesser

«Du skal leve godt med usikkerhet, tåle motstand, og ha mot og utholdenhet»

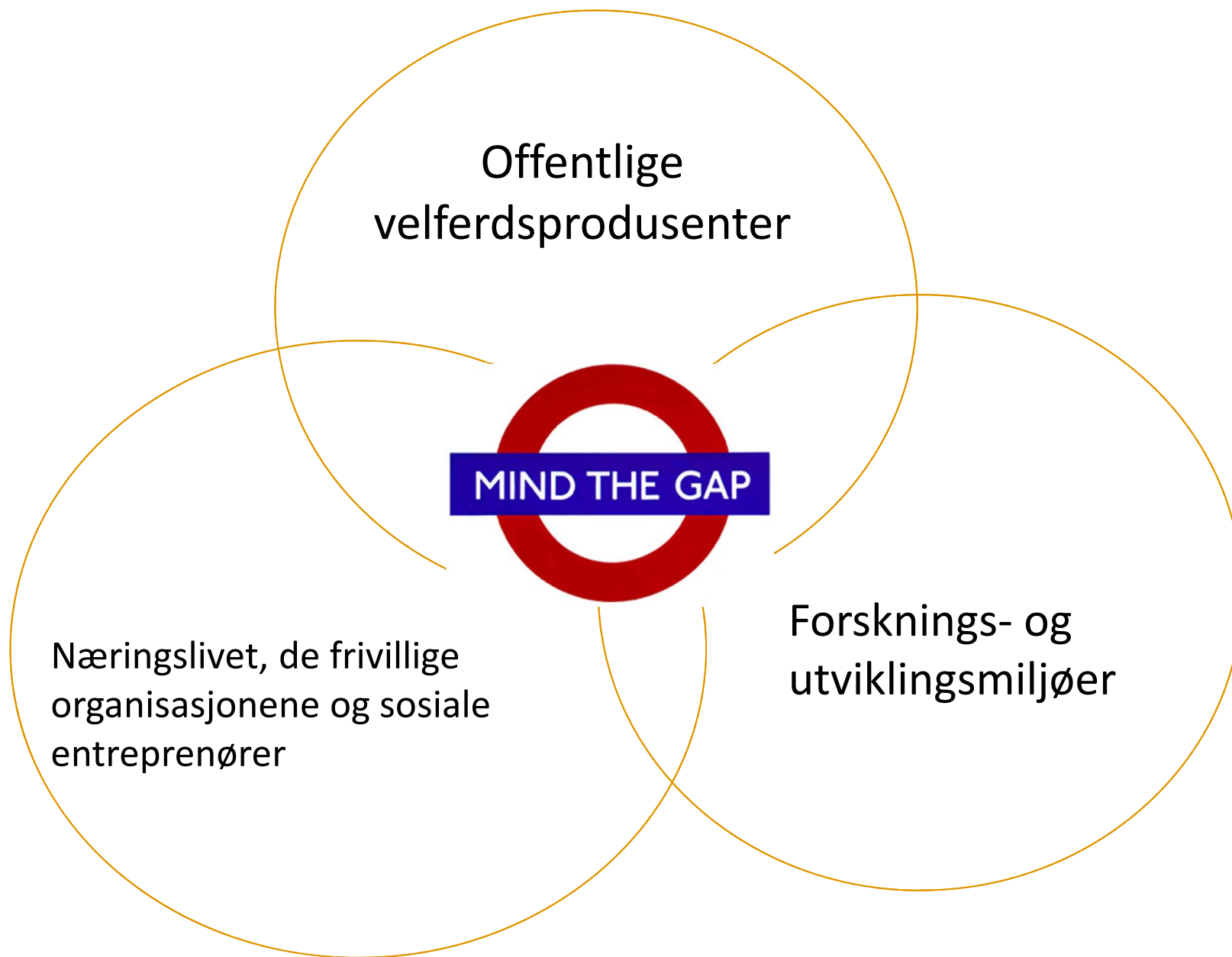
Kilde: MidtLab

Samskaping

- Det er imidlertid **sjældent**, at offentlig innovation skabes af en enkelt aktør. Det er i **mødet** mellem de forskellige aktører at innovationen skabes.
- Samarbejde skaber forstyrrelse, bedre vidensgrundlag, gensidig læring, bedre risikohåndtering, koordineret implementering og fælles ejerskab

Jacob Torfing, 2013

N³

Hva skal til for å skape endring?

Behov

Hva er *egentlig* behovet vi skal løse?

Løsning

Skaper løsningen verdi for de som har behovet?

Pådriver

Har prosjektet en dedikert pådriver?

Team

Jobber teamet godt sammen, og på lag med pådriveren?

Forankring

Hvem må vi samarbeide med og involvere, for å lykkes?

Veikart for velferdsteknologi

<http://www.ks.no/veikartforvelferdsteknologi/>

Illustrasjon: SINTEF

Nasjonalt program for leverandørutvikling - innovasjon i offentlige innkjøp: NHO, Difi og KS

Offentlige anskaffelser må utnyttes på en mer aktiv måte som stimulerer til konkurranse, næringsutvikling, innovasjon og bedre løsninger for offentlig sektor.

Vi må samhandle smartere!

www.leverandorutvikling.no

Samarbeidsprosjekt
Ergoterapeutforbundet,
Fysioterapeutforbundet,
Sykepleierforbundet og KS.

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/441685639191444/?fref=ts>

Arendalskonferansen

Nytt verktøy fra KS
kommer i august 2014

Hvordan bygge system rundt kommunens innovasjonsarbeid

Innovasjon og nyteknikning er avgjørende for at kommunene skal kunne møte de utfordringene de står over for. Noen av disse utfordringene kan ikke løses ved å fortsette å jobbe på samme måte. De kan ses på som floker og utfordringer som kommunen selv ikke kan løse. Flokene løses best gjennom samarbeid og samskaping med andre. Floker kan være knytte til sosiale og fysiske problemområder i kommunen. Det kan være nye oppgaver som kommunen påføres «utenfra», så som delegering av ansvar og nye oppgaver. Det kan også være snakk om utviklingstrekk i kommunene, som f.eks. sterk befolkningsvekst, mottak av mange flyktninger, lavt utdannet befolkning, synkende folketall, høy arbeidsledighet, tap av hjørnesteinsbedrifter etc.

Forside

KS' nettverk og tilbud til kommunene

- Saman om ein betre kommune
- Nettverk for velferdsteknologi
- Nettverk i innovative anskaffelser
- Piloter i Folkevalgtprogrammet
- Foredrag på konferanser og seminarer – og av og til bistand til enkeltkommuner

Innovasjonsalliansen

- <http://www.facebook.com/#!/pages/Innovasjonsalliansen/121736257839762>

Innovasjon i offentlig sektor står på dagsorden

Miljø- og samfunnsans i offentlige anskaffelse

St.meld. nr. 7
(2008-2009)
Et nyskapende og bærekraftig Norge

St.meld. nr. 36
(2008-2009)
Det gode innkjøp

Meld. St. 29
(2012-2013)
Melding til Stortinget
Morgendagens omsorg

Strategi
Strategi for økt innovasjonseffekt av offentlige anskaffelser

NYE VEGAR TIL FRAMTIDAS VELFERD
Regjeringa sin strategi for innovasjon i kommunesektoren

Norge trenger en innovativ offentlig sektor

- Kommunene må ha frihet til å drive nyskaping
- Men også behov for veiledning, metodeutvikling og økonomisk støtte i innovasjonsarbeid
- Det er behov for et «Innovasjon Norge» for kommunal sektor

KS ønsker et innovasjonssystem for kommunal sektor

Et innovasjonssystem er rammebetingelsene for innovasjon:

- Utdanning og kompetanseheving
- Forskning på, for og med
- Risikoavlastning: råd, metode, penger
- Lovverk som ikke hindrer

Hvem bør «hjelp» kommunene med dette?

- Rådgivning på innovasjonsmetodikk
- Penger til å støtte risikoprojekter
- Incentiver til å samarbeide med frivillighet og næringsliv
- Ordninger for medforskning og partnerskap med akademia

Et nytt «organ» eller en virtuell organisering?

Uansett: må styres av sektoren selv – hvis det er sektorens behov som skal dekkes

Nasjonale prosesser akkurat nå

- Difis oppdrag: bli et senter for innovasjon i offentlig sektor, inkludert kommunal sektor
- Skjønnsmidlene vris i retning innovasjon.
- HelseOmsorg21: forskning og innovasjonsstrategi
- Omsorgsplan 2020, morgendagens omsorg – herunder Nasjonalt program for utvikling og implementering av velferdsteknologi
- Videreføring av Nasjonalt program for leverandørutvikling
- Forskningsrådet og regionale forskningsfond – mer innovasjon i offentlig sektor?
- Regjeringen bruker ikke begrepet innovasjon i offentlig sektor – ennå

Hva er neste trend i kommunal sektor?

- Politikere som innovasjonsdrivere
- Tillit og frihet til nyskaping – sett i lys av kommunereform
- Tjenestedesign som metode for behovskartlegging
- Sosialt entreprenørskap for å løse samfunnsfloker
- Brukere som eksperter utfordrer fagmiljøene

